

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/61/2019
Identifikačné číslo spisu: 1313229731
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Švecová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1313229731.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne J.. P. M., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcej v W.B. A., Š. XX/X, právne zastúpenej JUDr. Radimom Kubicom, MBA, advokátom, so sídlom vo Frýdek-Místek, O. Lysohorského 702, Česká republika, proti žalovanej Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou FROLKOVIČ Legal s. r. o., so sídlom v Bratislave, Námestie Mateja Korvína 1, v mene ktorej koná JUDr. Ľuboš Frolkovič, advokát a konateľ, o zaplatenie 8 643,30 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 11Cpr/5/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. júna 2017 sp. zn. 7CoPr/8/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. februára 2015, č. k. 11Cpr/5/2013-218, zamietol návrh navrhovateľky a uložil jej povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania v celom rozsahu. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že účastníci konania uzatvorili 3. januára 1992 pracovnú zmluvu na dobu neurčitú, ktorej obsah bol modifikovaný dodatkami. Dodatkom z 22. apríla 2002 bolo zmenené miesto výkonu práce z mestskej pobočky Považská Bystrica na mestskú pobočku Považská Bystrica a jej filiálky. Dodatkom zo 16. júna 2004 sa zmenil dojednaný druh práce - pracovné činnosti v pozícii osobný poradca pre privátnych klientov s poradenstvom. V konaní nebola sporná skutočnosť, že účastníci konania uzatvorili 19. marca 2007 tzv. manažérsku zmluvu. V nadväznosti na zmenu organizačného poriadku s účinnosťou od 1. júla 2007 bol zmenený názov pracovnej pozície z vedúceho pobočky na riaditeľa pobočky. V konaní nebolo sporné ani to, že navrhovateľke bolo listom z 15. júna 2009 oznámené, že dňom doručenia tejto písomnosti bolo zrušené poverenie vykonávať funkciu riaditeľa pobočky Nová Dubnica v plnom rozsahu, a týmto dňom zároveň končí platnosť manažérskej zmluvy z 19. marca 2007. Odporca zároveň navrhovateľke oznámil, že pracovný pomer naďalej trvá v pracovnej pozícii osobný poradca pre privátnych klientov s poradenstvom, v zmysle uzavretej pracovnej zmluvy a jej dodatkov. Odporca navrhovateľke ponúkol prácu v pracovnej pozícii osobný poradca pre privátnych klientov s poradenstvom s miestom výkonu

práce Tesco Považská Bystrica. Listom z 24. októbra 2012 odporca vyzval navrhovateľku, aby nastúpila do zamestnania na pracovisko Tesco v Považskej Bystrici. Navrhovateľka do práce nenastúpila, pretože trvala na tom, že nastúpi na miesto, na aké má nárok - a to na miesto riaditeľa pobočky v Novej Dubnici. Následne dal odporca navrhovateľke výpoveď a navrhovateľka podala žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou; toto konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 9Cpr/2/2013. Odporca navrhovateľke od 21. októbra 2012 do 28. februára 2013 neprideloval riadne dohodnutú prácu podľa pracovnej zmluvy, čím podľa navrhovateľky nastali prekážky v práci na strane odporcu. Preto je odporca povinný jej poskytnúť náhradu mzdy v sume jej priemerného zárobku, ktorá podľa výpočtov navrhovateľky predstavuje sumu vo výške 8 643,30 eur. Argumentácia navrhovateľky vychádzala zo skutočnosti, že oznámenie z 15. júna 2009, v zmysle ktorého bolo zrušené poverenie vykonávať funkciu riaditeľa pobočky v Novej Dubnici a skončila sa platnosť manažérskej zmluvy, je absolútne neplatným právnym úkonom. Odporca nemohol zrušiť poverenie, ktoré jej nebolo nikdy doručené. Funkciu riaditeľa pobočky vykonávala navrhovateľka na základe dohody s odporcom. Dodatok k pracovnej zmluve z 19. marca 2007 nebolo možné zrušiť postupom, aký použil odporca. Podľa názoru navrhovateľky môže byť pracovná zmluva menená dodatkami a takýmto dodatkom bola aj manažérska zmluva. Listina o zrušení poverenia výkonom funkcie je jednostranným aktom, ktorý nemôže vyvolať právne následky v podobe zmeny druhu práce. Odporca nevykonával žiadne organizačné zmeny, preto má navrhovateľka za to, že pracovný pomer založený pracovnou zmluvou a zmenený dodatkom z 19. marca 2007 naďalej trvá, a to v pozícii riaditeľa pobočky v Novej Dubnici. Odporca mal umožniť navrhovateľke po návrate z rodičovskej dovolenky (dňa 21. októbra 2012) návrat na pôvodné pracovné miesto a pôvodnú pracovnú pozíciu, prípadne jej ponúknuť vedúcu pozíciu, ktorá zodpovedá jej poslednému pracovnému zaradeniu pred odchodom na materskú dovolenku. Navrhovateľka ďalej namietala, že Tesco Považská Bystrica ako miesto výkonu práce nemá uvedené v pracovnej zmluve a nie je tam miesto s jej pracovnou pozíciou. Súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou manažérskej zmluvy a jej povahy. Obsahom tejto zmluvy boli osobitné dojednania týkajúce sa pracovného pomeru a s jej obsahom obaja účastníci konania vyslovili súhlas. Obaja účastníci konania prejavili vôľu modifikovať obsah uzatvorenej pracovnej zmluvy na základe vzájomnej dohody a tento prejav vôle bol vyhotovený písomne. Zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že navrhovateľka pracuje v pracovnej pozícii osobný poradca pre privátnych klientov s poradenstvom a v zmysle interných pravidiel odporcu je práve touto zmluvou poverená výkonom funkcie vedúceho pobočky v Novej Dubnici. Zmluvou sa teda upravujú pracovné, mzdové a ďalšie podmienky pri výkone funkcie vedúceho zamestnanca s účinnosťou od 1. apríla 2007. Článok III predmetnej zmluvy jasne definuje dobu platnosti tejto zmluvy, pričom účastníci sa dohodli, že táto zmluva je platná a účinná dňom podpisu oboma zmluvnými stranami a trvá po dobu výkonu funkcie vedúceho zamestnanca. Nenahrádza už existujúcu pracovnú zmluvu. Poverenie výkonom funkcie a odvolanie z tejto funkcie, to sú interné záležitosti odporcu. Súd mal zato, že v konaní bolo preukázané, že odporca navrhovateľke listom z 15. júna 2009 oznámil, že dňom doručenia tejto písomnosti bolo zrušené jej poverenie vykonávať funkciu riaditeľky pobočky Nová Dubnica v plnom rozsahu a týmto dňom zároveň končí platnosť manažérskej zmluvy. Účastníci konania jasne stanovili dobu platnosti a účinnosti manažérskej zmluvy, platnosti a účinnosti osobitných dojednaní, pričom neboli porušené žiadne kogentné ustanovenia zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v platnom znení (ďalej len „Zákonník práce“), ktoré by takúto zmluvnú voľnosť vylučovali. Platnosť manažérskej zmluvy ako osobitného dojednania pracovnej zmluvy bola ohraničená dobou výkonu funkcie vedúceho zamestnanca, pričom táto bola ukončená dňa 15. júna 2009. Pracovná zmluva bola naďalej platná; povinnosťou navrhovateľky bolo nastúpiť do práce v zmysle platnej pracovnej zmluvy, čo jej odporca umožnil. Keďže v konaní nebolo preukázané, že by odporca vytvoril prekážky v práci, pre ktoré navrhovateľka nemohla vykonávať prácu v zmysle uzatvorenej pracovnej zmluvy, teda osobného poradcu pre privátnych klientov s poradenstvom v mieste výkonu práce Považská Bystrica a jej filiálky, nebolo preukázané, že by mal povinnosť navrhovateľke poskytnúť náhradu mzdy.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. júna 2017 sp. zn. 7CoPr/8/2015 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanej priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak skúmal povahu manažérskej zmluvy, a následne vyvodil, že sa ňou upravujú niektoré

pracovné, mzdové a ďalšie podmienky pri výkone funkcie vedúceho zamestnanca. Odvolací súd sa s uvedeným záverom stotožňuje, keď z kontextu uzavretej manažérskej zmluvy vyplýva, že vôľou žalovanej ako zamestnávateľa bolo poveriť svojho zamestnanca (žalobkyňu) výkonom funkcie vedúceho zamestnanca, pričom s uvedeným postupom žalobkyňa plne súhlasila uzavretím manažérskej zmluvy. Uvedené priamo vyplýva z preambuly zmluvy, t. j. že touto zmluvou žalovaná poverila žalobkyňu výkonom funkcie vedúceho pobočky. V manažérskej zmluve boli pritom stanovené s touto funkciou spojené pracovné povinnosti žalobkyne a tiež mzdové a iné podmienky zohľadňujúce výkon funkcie vedúceho zamestnanca (ktoré nahradili ustanovenia pracovnej zmluvy). Argumentáciu žalobkyne, že manažérskou zmluvou došlo k zmene druhu a miesta výkonu práce, nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia predmetnej zmluvy. Naopak, z manažérskej zmluvy priamo vyplýva, že sa ňou upravujú podmienky pri výkone funkcie vedúceho zamestnanca spoločnosti, a to len po dobu výkonu tejto funkcie, čo zároveň korešponduje s primárnym charakterom výkonu funkcie vedúceho zamestnanca, t. j. jeho dočasnosťou. Uvedenému potom zodpovedá možnosť zrušenia takéhoto poverenia zo strany zamestnávateľa. Žalobkyňa v zmysle manažérskej zmluvy mala postavenie vedúceho zamestnanca, keďže bola poverená vedením na určitom stupni riadenia zamestnávateľa, bola poverená určovať a ukladať podriadeným zamestnancom zamestnávateľa pracovné úlohy, organizovať, riadiť a kontrolovať ich prácu a dávať im záväzné pokyny. Túto skutočnosť nenamietala ani žalobkyňa, ktorá v odvolaní uviedla, že manažér - riaditeľ pobočky je vedúcim zamestnancom podľa dikcie Zákonníka práce, ako aj organizačného poriadku žalovanej. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v danom prípade nešlo o funkciu vedúceho zamestnanca v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu (čo potvrdila aj žalobkyňa), vykonávanie ktorej si vyžadovalo voľbu alebo vymenovanie, z čoho je zrejmé, že odvolanie z tejto funkcie neprichádzalo do úvahy. K odvolaniu však zo strany žalovanej ani nedošlo; v danom prípade bolo zrušené poverenie na výkon funkcie vedúceho zamestnanca, nakoľko k jej ustanoveniu došlo poverením, nie voľbou alebo vymenovaním. Námitka žalobkyne, že v danom prípade nemohlo dôjsť k odvolaniu z funkcie, pretože nešlo o vedúceho zamestnanca v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu, je z tohto pohľadu bezpredmetná. Vzhľadom k uvedenému záveru je potom správna a logická úvaha súdu prvej inštancie, že zrušením poverenia zo strany žalovanej došlo zároveň aj k ukončeniu platnosti manažérskej zmluvy tak, ako to bolo dohodnuté medzi zmluvnými stranami. Následne sa obnovil stav pred uzavretím manažérskej zmluvy, čomu zodpovedal aj postup žalovanej, ktorá žalobkyňu oznámila, že jej pracovný pomer v pozícii osobný poradca pre privátnych klientov s poradenstvom naďalej trvá. V súvislosti s ponúknutím pracovného miesta pri návrate žalobkyne z rodičovskej dovolenky je bez právneho významu, či pozícia s uvedeným názvom bola súčasťou organizačnej štruktúry žalovanej, keďže podstatné bolo, že žalovaná deklarovala a oznámila žalobkyňu možnosť nástupu do tejto pracovnej pozície. Nemožno totiž v situácii, keď žalobkyňa neprijala uvedenú pozíciu, prejedikovať, že žalovaná by jej skutočne nevytvorila pracovné miesto s rovnakou náplňou práce, akú mala pred uzavretím manažérskej zmluvy (bez ohľadu na jej súčasný názov a zaradenie v organizačnej štruktúre).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu zo 14. júna 2017 sp. zn. 7CoPr/8/2015 podala dovolanie žalobkyňa v celom rozsahu. Prípustnosť dovolania odôvodnila dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), t. j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj nesprávnym právnym posúdením veci - bez špecifikácie konkrétneho písmena ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. Dovolateľka vyjadrila nesúhlas s právnym posúdením povahy dodatku k pracovnej zmluve s názvom manažérska zmluva z 19. marca 2007. Podľa odvolacieho súdu z preambuly manažérskej zmluvy vyplýva, že touto zmluvou žalovaný poveril žalobkyňu výkonom funkcie vedúceho pobočky. Dovolateľka namieta, že preambula zmluvy vo všeobecnosti ako taká nekonštituuje, ale deklaruje dosiahnutý stav a stanovuje úmysel, zámer, význam či zmysel textu nasledujúceho za preambulou. Za daného skutkového stavu veci, kedy absentuje samostatný dokument, ktorý by žalobkyňu „podľa interných pravidiel poveril výkonom funkcie vedúceho pobočky“ a zmenil by aprobované obsah jej pracovného pomeru, tak v preambule uvedené konštatovanie, že „zamestnanec je podľa interných pravidiel žalovanej poverený výkonom funkcie vedúceho pobočky“, je stanovením spoločného úmyslu strán, ktorý bol vyjadrený a prejavovaný až samotnou manažérskou zmluvou. Jej účinnosťou sa so žalobkyňou dojednali podmienky pracovného

pomeru (vrátane druhu práce) a žalobkyňa začala vykonávať funkciu vedúceho pobočky. Právne stanovisko súdu prvej inštancie o povahe manažérskej zmluvy považuje dovolateľka za svojvoľný názor súdu neopierajúci sa o žiadne ustanovenia Zákonníka práce, či judikatúry. Zamestnanec v pozícii „osobný poradca pre privátnych klientov s poradenstvom“ nemá žiadne riadiace právomoci a nie je vedúcim zamestnancom v zmysle Zákonníka práce ani organizačného poriadku žalovanej, na rozdiel od zamestnanca - manažéra v pozícii „riaditeľa pobočky“, ktorý je vedúcim zamestnancom podľa dikcie Zákonníka práce a organizačného poriadku žalovanej. Tieto dve pracovné pozície sú charakterizované odlišnými pracovnými činnosťami a povinnosťami, ktoré sú dané konkrétnym druhom práce. Druh práce je vymedzený ustanoveniami dodatkov k pracovným zmluvám v súlade s organizačným poriadkom žalovanej. Zákonník práce nepozná pojem „poveriť výkonom funkcie“ vedúceho zamestnanca. Poveriť podľa Zákonníka práce možno zamestnanca len na určité úkony za zamestnávateľa. Výkon funkcie je tak výkonom druhu práce alebo tiež výkonom pracovného pomeru podľa pracovnej zmluvy. Takýto prejav vôle strán pracovnej zmluvy, ktorý v preambule označila a svojím obsahom vyjadrila manažérska zmluva znamená, že poverenie výkonom funkcie vedúceho pobočky je určenie zamestnanca na novú pracovnú pozíciu a zmenou druhu práce. Na to, aby slobodný prejav vôle aprobované zmenil obsah pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou, musí byť tento prejav vyjadrením konsenzu vzájomne podmienených prejavov vôle zamestnanca a zamestnávateľa. Dovolateľka sa nestotožnila s právnym posúdením odvolacieho súdu, podľa ktorého primárnej povahe výkonu funkcie vedúceho zamestnanca, ktorou je dočasnosť, zodpovedá možnosť jednostranného zrušenia poverenia na výkon takejto funkcie. Žalobkyňa nebola do pozície vedúceho zamestnanca vymenovaná alebo volená a nebola v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu a akákoľvek zmena manažérskou zmluvou dojednaných pracovných podmienok pracovného pomeru zamestnanca môže byť uskutočnená iba v súlade s § 54 Zákonníka práce písomnou dohodou. V tomto prípade sa tak nestalo. Dovolateľka sa ďalej nestotožnila s názorom odvolacieho súdu, že jednostranným oznámením o zrušení poverenia vykonávať funkciu riaditeľky pobočky v Novej Dubnici žalobkyni skončila účinnosť dodatku k pracovnej zmluve nazvaného manažérska zmluva, a následne sa obnovil stav pred uzatvorením manažérskej zmluvy. Dovolateľka odkázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo 2372/2002, ktoré sa dá aplikovať aj na zmeny pracovnoprávných vzťahov. V zmysle tohto rozhodnutia, ak bola dohodnutá doba trvania pracovného pomeru tak, že predpokladá a súčasne umožňuje, aby táto doba skončila na základe skutočnosti, ktorá nastane z vôle len jedného účastníka pracovného pomeru, je dojednanie o dobe trvania pracovného pomeru neplatné a pracovný pomer medzi účastníkmi je potrebné považovať za uzavretý na dobu neurčitú. Zrušenie poverenia ako prejav vôle by spôsobil ukončenie účinnosti manažérskej zmluvy len vtedy, ak by bol prejavom spoločnej vôle strán. Odvolací súd ďalej nesprávne právne posúdil, že pracovisko zamestnávateľa „MsP Považská Bystrica a jej filiálky“ nie je možné považovať za neurčité. Tiež nesprávne posúdil, že je bezpredmetné, že ponúknuté miesto bolo v pobočke, ktorá v čase uzatvorenia pracovnej zmluvy (jej dodatku) ešte neexistovala a teda nebolo v konaní preukázané, že žalovaná vytvorila prekážky v práci, pre ktoré žalobkyňa nemohla vykonávať prácu v zmysle uzatvorenej zmluvy a z toho dôvodu nemala žalovaná povinnosť poskytnúť žalobkyni náhradu mzdy. V zmysle Zákonníka práce musí byť miesto výkonu práce identifikované jednoznačným a nezameniteľným spôsobom ako obec, časť obce alebo inak určené miesto. Filiálky zamestnávateľa musia byť identifikované aspoň svojím názvom, ak nie umiestnením v obci alebo časti obce. Všeobecné vymedzenie „filiálky“ tieto požiadavky na jednoznačnosť nenapĺňa. Ponúknuté miesto v pobočke Tesco Považská Bystrica je v rozpore so Zákonníkom práce a s princípom právnej istoty, pretože táto pobočka v čase uzatvorenia dodatku k pracovnej zmluve, ktorý rozširoval miesta výkonu práce u žalovanej o filiálky, ani neexistovala. Dovolateľka sa nestotožnila ani s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého nebol dôvod, aby zaujal stanovisko k platnosti či neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a nebol dôvod, aby súd prvej inštancie posudzoval nárok na náhradu mzdy za obdobie po výpovedi. Dovolateľka poukázala na skutočnosť, že v inom konaní pred Okresným súdom Bratislava III vedeným pod sp. zn. 9Cpr/2/2013 so skutkovo totožnou kauzou, kde predmetom tohto sporu bola tiež náhrada mzdy, ale za obdobie po neplatnom skončení pracovného pomeru, žalovaná označila formou uznávacieho prejavu výpoveď danú žalobkyni za neplatnú a uznala nároky žalobkyne v takom rozsahu, ako ich uplatnila žalobkyňa. Žalobkyňa v návrhu na začatie konania v tomto konaní požadovala náhradu mzdy za obdobie od skončenia rodičovskej dovolenky až do dňa neplatného skončenia pracovného pomeru, vrátane obdobia

plynutia výpovednej doby. Predmetom sporu bola náhrada mzdy za celé uvedené obdobie a nie len náhrada mzdy z titulu prekážok v práci na strane zamestnávateľa do doby doručenia neplatnej výpovede, ako to uviedol odvolací súd. Súd prvej inštancie mal teda vykonať dokazovanie súdnym spisom v konaní sp. zn. 9Cpr/2/2013. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p. dovolateľka videla v tom, že odvolací súd nedoplnil dokazovanie vykonaním žalobkyňou navrhovaných dôkazov. Tieto dôkazy súd prvej inštancie nevykonal a ani to riadne neodôvodnil. Ďalej odvolací súd nedoplnil dokazovanie na preukázanie skutkového tvrdenia žalobkyne uvedeného v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd nevychádzal zo zhodných tvrdení strán, čo urobiť mal, pretože neexistovala dôvodná pochybnosť o pravdivosti zhodného tvrdenia strán sporu, resp. súd túto pochybnosť nevyjadril. Odvolací súd rozhodol o žalobnom návrhu na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Dovolateľka ako zamestnanec je slabšou stranou v konaní, a teda súd mal vykonať aj tie dôkazy, ktoré žalobkyňa nenavrhol. Dovolaciemu súdu navrhla, aby zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadril právny zástupca žalovanej. Vo svojom vyjadrení uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že dovolateľka v dovolaní uplatnila vady zmätočnosti aj právneho posúdenia, dovolací súd sa môže zaoberať iba vadami zmätočnosti. Pokiaľ by dovolací súd postupoval inak, prehliadal by zreteľné vnútorné protirečenie argumentácie žalobkyne, ktoré spočíva v tom, že žalobkyňa poukazuje na nesprávne právne posúdenie súběžne tvrdí existenciu takého mimoriadne závažného a neprehliadnuteľného dôvodu, pre ktorý napadnuté rozhodnutie nemalo byť vôbec vydané. Pokiaľ žalobkyňa súdu vytýka niektoré nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, podľa ustálenej judikatúry nie je dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený, ustálená judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že to nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. Prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) C. s. p. Dovolaciemu súdu žalovaná navrhla, aby dovolanie ako procesne neprípustné odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) C. s. p.

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a na to oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba podľa § 447 písm. c) a f) C. s. p. odmietnuť.

6. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 C. s. p. (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 C. s. p. (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

7. V zmysle § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

9. V danom prípade žalobkyňa prípustnosť dovolania odvodila z § 420 písm. f) C. s. p. a porušenie práva na spravodlivý proces oprela o nedostatočné zistenie skutkového stavu a nevykonanie dôkazov, ktoré v konaní navrhovala vykonať. Ďalej namietala, že súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov nevychádzal zo zhodných tvrdení strán.

10. Aj vo vzťahu k § 420 písm. f) C. s. p. (tak, ako v prípade ďalších vád zmätočnosti uvedených v § 420 C. s. p.) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017).

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) C. s. p., sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

14. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom, či mimosporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

15. Pokiaľ dovolateľka vytýkala nesprávne zistený skutkový stav veci, resp. nesúhlasila so skutkovými zisteniami, ich hodnotením a nevykonaním všetkých navrhnutých dôkazov, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej procesnoprávnej úpravy (O. s. p.) nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (napr. R 42/1993, 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

16. Najvyšší súd uvádza, že súdy nižších stupňov neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrilo výlučne súdu, a nie stranám (§ 185 ods. 1 C. s. p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, mohlo to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999), čo nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Pokiaľ okresný alebo krajský súd na to, aby ustálili skutkový stav, ktorý im umožňuje meritórne rozhodnúť, vykonajú iba časť navrhnutých dôkazov, konajú v rámci svojich kompetencií, pričom rozsah vykonaného dokazovania nie je závislý od vôle sporových strán. V opačnom prípade by okrem iného mohlo dochádzať k rozsiahlym priesťahom v konaní, nakoľko by súd nemal oprávnenie odmietnuť ani vykonanie takých dôkazov, ktoré k ustáleniu skutkových okolností prejednávanej veci nevedú, dokonca ho maria. Vzhľadom na uvedené, ak žalobkyňa v konaní navrhovala vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré doplnenie dokazovania nepovažoval už odvolací súd za potrebné, nebolo nevyhnutné sa k týmto návrhom osobitne vyjadrovať. Ani ďalšie odvolacie námietky (o nesprávnych skutkových záveroch, vykonávaní a hodnotení dôkazov), nepovažoval odvolací súd za právne významné, a teda sa k nim v primeranom rozsahu vyjadril.

17. Z uvedeného vyplýva, že zo strany odvolacieho súdu nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preto najvyšší súd dovolanie žalobkyne v tejto časti podľa ustanovenia § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.

18. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. bez špecifikácie konkrétneho písmena citovaného ustanovenia.

19. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

21. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia vecí preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

22. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie vecí, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa žalobcu riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola

riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiacu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu riešená.

23. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p. (porovnaj analogicky 1 Cdo 23/2017, 2 Cdo 117/2017, 3 Cdo 6/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 78/2017).

24. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia C. s. p. vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa odvolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 C. s. p.) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach C. s. p. nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domniek alebo dedukcií odvolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania.

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

26. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne.

27. Za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1. 1. 1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, treba do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31. 12. 1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (č. I, 1965 - 1967), 1980 (č. II, 1964 - 1969) a 1986 (č. IV, 1970 - 1983), pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikatúrou. Napokon vzhľadom na čl. 4 ods. 2 C. s. p. je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších

najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie.

28. Argumentácia uvedená v dovolaní je koncipovaná ako nesúhlas s jednotlivými skutkovými zisteniami a s ich právnym posúdením súdmi nižšieho stupňa. Dovolateľka nesúhlasí s právnym posúdením manažérskej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania, s možnosťami ukončenia tejto zmluvy, s určitou vymedzením miesta práce v pracovnoprávných dokumentoch a so skutočnosťami, ktoré súdy brali do úvahy pri zisťovaní skutkového stavu a jeho následnom právnym posudzovaní. V dovolaní nie je jasne formulovaná žiadna právna otázka, pri ktorej riešení by sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Takáto argumentácia predstavuje iba polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. ide o námietky, ktoré sa týkajú spochybňovania správnosti skutkových zistení. Nesprávnym zistením skutkového stavu, prípadne len samou polemikou s rozhodnutím súdu nie je možné podľa C. s. p. vymedziť dovolací dôvod, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci. Uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu predpokladá spochybenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových). Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní dovolateľky absentuje. Aj v prípade, ak by dovolací súd pripustil, že v dovolaní je formulovaná právna otázka, ktorou je možnosť ukončenia tzv. manažérskej zmluvy jednostranným právnym úkonom, vyriešenie tejto právnej otázky je v prvom rade závislé od zisteného skutkového stavu, ktorého kvalitu dovolateľka namietala. V dovolaní pritom neuviedla žiadne rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by bolo možné subsumovať pod ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu tak, ako je vymedzená v bode 27. tohto rozhodnutia vyššie. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky vydané po 31. 12. 1992 totiž nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Dovolateľka sa de facto domáha opätovného právneho posúdenia ňou tvrdeného skutkového stavu v jej prospech. Takéto tvrdenia nemožno považovať za právne otázky vymedzené zákonom predpokladaným spôsobom.

29. Podľa § 447 písm. f) C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

30. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, a preto ho v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) C. s. p.

31. Vo vzťahu k namietanej neprípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov, ktorá bola uvedená vo vyjadrení právneho zástupcu žalovanej, dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že právny názor vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 1 VCdo 2/2017 bol s analogickým použitím zásady *lex posterior derogat legi priori* prekonaný právnym názorom o prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov, vysloveným v rozhodnutí sp. zn. 1 VCdo 1/2018.

32. Dovolaciemu súdu nezostávalo nič iné, ako dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) a f) C. s. p. ako procesne neprípustné odmietnuť.

33. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C. s. p.) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

34. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.